

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 212/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jánom Holotom, advokátom, Komenského 35, Snina, proti rozhodnutiam Okresného súdu Svidník v konaní sp. zn. 4C/11/2007 z 10. apríla 2018, 11. septembra 2019, 21. apríla 2020, 21. apríla 2020 a z 24. septembra 2021 a Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/150/2018 z 5. marca 2019 a č. k. 3Co/48/2021 z 5. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva „*domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde*“ podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie a prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd siedmimi rozhodnutiami všeobecných súdov v civilnom spore, ktoré žiada zrušiť s tým, že vec sa vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namietané rozhodnutia k ústavnej sťažnosti nepriložil. Preto bol ústavným súdom 25. marca vyzvaný na ich predloženie, na čo reagoval podaním z 27. marca 2022, ku ktorému priložil len päť z namietaných uznesení.

II.

2. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom okresného súdu z 10. apríla 2018 bol sťažovateľ ako žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi ním uplatnenú pohľadávku [REDAKOVANÉ] eur s príslušenstvom. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom krajského súdu z 5. marca 2019 bol na odvolanie sťažovateľa tento rozsudok okresného súdu potvrdený.

3. Ústavnou sťažnosťou namietaným (ani na výzvu ústavného súdu nepredloženým) rozhodnutím okresného súdu z 11. septembra 2019 bolo rozhodnuté o výške náhrady trov konania tak, že sťažovateľ bol zaviazaný zaplatiť žalobcom náhradu trov konania [REDACTED] eur.

4. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu 10. mája 2019 dovolanie. Okresný súd sťažovateľa 25. júna 2019 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Sťažovateľ súdny poplatok nezaplatil a požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozhodnutím z 21. apríla 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2020 a ktoré vydal sudca, sťažovateľovi oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie nepriznal.

5. Okresný súd výzvou vyššieho súdneho úradníka zo 4. februára 2021 sťažovateľa opätovne vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Výzva bola doručená advokátovi sťažovateľa 11. februára 2021. Proti tejto výzve podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej okresný súd rozhodol ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 24. septembra 2021 tak, že ju zamietol. Okresný súd ďalším ústavnou sťažnosťou namietaným (ani na výzvu ústavného súdu nepredloženým uznesením) z toho istého dňa 24. septembra 2021 konanie o dovolaní pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil, čo odôvodnil tým, že sťažovateľ na výzvu súdu zo 4. februára 2021, ktorá bola doručená jeho advokátovi 11. februára 2021, súdny poplatok v stanovenej lehote desiatich dní nezaplatil.

6. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal nesprávnosť rozhodnutí vo veci samej. Ďalej uviedol, že okresný súd mu písomnosti zasielal do elektronickej schránky, ktorá mu bola neznáma, jeho finančná situácia mu nedovoľuje zaplatiť súdny poplatok a sú dôvody na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 5. januára 2022 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. S rozhodnutím okresného súdu sa stotožnil a uviedol, že sťažovateľovi v súvislosti s dovolaním vznikla poplatková povinnosť. Preto okresný súd postupoval správne, keď sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie [REDACTED] eur. Keďže sťažovateľ do 10 dní od doručenia výzvy súdny poplatok nezaplatil, hoci bol o následkoch nezaplatenia poplatku náležite poučený, postupoval okresný súd správne, ak dovolacie konanie podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zastavil. Okrem toho krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok ani v dodatočnej lehote. K námietke sťažovateľa, že finančná situácia mu neumožňuje zaplatiť súdny poplatok, krajský súd poukázal na právoplatné uznesenie okresného súdu z 21. apríla 2020, ktorým mu nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie.

III.

7. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta nesprávnosť a arbitrárnosť rozhodnutí okresného a krajského súdu vo veci samej, pričom uvádza, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a nimi uplatnená pohľadávka je premlčaná. Z toho vyvodzuje porušenie svojich základných práv.

8. Sťažovateľ ďalej uvádza, že splňal dôvody na oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie, a súdom vyčíta, že odignorovali § 254 Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti namieta, že vo vzťahu k rozhodnutiu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku nemal odvolanie, keďže o tom rozhodol priamo sudca, no pri rozhodnutí o výške náhrady trov konania mohol podať sťažnosť. V tejto súvislosti poukázal na to, že sudca a vyšší súdny úradník sú otec a syn. To podľa sťažovateľa potvrdzuje arbitrárnosť postupu a zneužitie Civilného sporového poriadku. Sťažovateľ

ďalej namieta, že okresný súd bol od jeho podania z 10. februára 2021 nečinný až do vydania uznesenia 24. septembra 2021.

IV.

9. Sťažovateľ namieta rozhodnutia okresného a krajského súdu vo veci samej. Proti rozhodnutiu okresného súdu z 10. apríla 2018 sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Preto vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu nie je daná právomoc ústavného súdu a z tohto dôvodu bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozhodnutiu okresného súdu z 10. apríla 2018 podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

10. Vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu z 5. marca 2019 sťažovateľ namieta len to, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a nimi uplatnená pohľadávka je premlčaná. Z tejto strohej argumentácie nemožno vyvodit' žiadne bližšie okolnosti, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru o porušení základných práv sťažovateľa, keďže nie je zrejmé, v čom spočíva či už skutková alebo právna nesprávnosť namietaného rozhodnutia nielen v rovine podústavného práva, ale predovšetkým v rovine základných práv sťažovateľa. Ústavná sťažnosť v rozsahu proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu neobsahuje konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa tak, ako to predpokladá § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Strohé konštatovanie o tom, že žalobcovia proti sťažovateľovi neunesli dôkazné bremeno a nimi uplatnená pohľadávka je premlčaná bez toho, aby bolo uvedené, z čoho vyplýva skutkový a právny omyl namietaného rozhodnutia krajského súdu, nemožno považovať za uvedenie konkrétnych skutkových a právnych dôvodov porušenia základných práv. Tieto okolnosti nemôže ústavný súd dotvárať návrhom neobmedzeným prieskumom namietaného rozhodnutia krajského súdu. Ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozhodnutiu krajského súdu z 5. marca 2019 nemá náležitosti ustanovené zákonom ústavnom súde, a preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

11. Sťažovateľ ďalej porušenie svojich základných práv identifikuje v rozhodnutí okresného súdu z 11. septembra 2019, ktorým okresný súd rozhodol o výške náhrady trov konania. Napriek výzve ústavného súdu sťažovateľ kópiu tohto rozhodnutia nepriložil. Ústavná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nemá náležitosť podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

12. Sťažovateľ ďalej porušenie svojich práv identifikuje v rozhodnutí z 21. apríla 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2020 a ktorým mu nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Ústavná sťažnosť vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu okresného súdu bola podaná 23. marca 2022, teda po viac ako dvoch mesiacoch od nadobudnutia jeho právoplatnosti. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti tomuto uzneseniu podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá ako oneskorená.

13. Sťažovateľ ďalej porušenie svojich základných práv identifikuje v uznesení okresného súdu z 24. septembra 2021, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti výzve vyššieho súdneho úradníka zo 4. februára 2021 na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie ■■■■■ eur, a v uznesení okresného

súdu z toho istého dňa, ktorým okresný súd zastavil konanie o dovolaní sťažovateľa pre nezaplatenie súdneho poplatku. Vo vzťahu k rozhodnutiu o zastavení konania mohol sťažovateľ podať odvolanie, čo aj urobil. Preto v rozsahu proti tomuto uzneseniu nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie. To isté platí aj vo vzťahu k uzneseniu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti výzve vyššieho súdneho úradníka. Podľa Civilného sporového poriadku sťažnosť možno podať len proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, pričom výzva na zaplatenie súdneho poplatku takýmto rozhodnutím nie je. Správnosť vyrubenia nezaplateného súdneho poplatku musí súd preskúmať v rozhodnutí, ktorým konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavuje. K tomu došlo v rozhodnutí, ktorým okresný súd zastavil konanie o dovolaní. Preto i proti tomuto nadbytočnému rozhodnutiu okresného súdu nie je daná právomoc ústavného súdu. Vo vzťahu k oboj uzneseniam okresného súdu z 24. septembra 2021 bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Okrem toho sťažovateľ na výzvu nepredložil rozhodnutie okresného súdu, ktorým bolo zastavené konanie o dovolaní pre nezaplatenie súdneho poplatku, čo odôvodňuje odmietnutie ústavnej sťažnosti v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde v nadväznosti na § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

14. Sťažovateľ napokon namieta porušenie svojich základných práv rozhodnutím krajského súdu z 5. januára 2022, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie okresného súdu o zastavení konania o dovolaní sťažovateľa pre nezaplatenie súdneho poplatku. Krajský súd sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa, keď preskúmal správnosť postupu okresného súdu v súvislosti s poplatkovou povinnosťou sťažovateľa s ohľadom na to, že bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku nebolo vyhovené. Záver krajského súdu je výsledkom aplikácie ustanovení zákona o súdnych poplatkoch, ktorý s nezaplatením súdneho poplatku za dovolanie spája následok spočívajúci v zastavení dovolacieho konania. Obmedzenie prístupu k súdu splnením poplatkovej povinnosti je prípustným obmedzením základných práv sťažovateľa, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu